POLSKIE CENTRUM AKREDYTACJI

AKREDYTACJA WERYFIKATORÓW PROWADZĄCYCH DZIAŁANIA W OBSZARZE EMISJI GAZÓW CIEPLARNIANYCH DAVG-01

Projekt P2 wydania 8
Warszawa, 16.07.2019 r.

Spis treści:

1 Wprowadzenie 3
2 Wymagania akredytacyjne i warunki akredytacji weryfikatorów GHG 3
3 Szczegółowe zasady udzielania i utrzymywania akredytacji weryfikatorów GHG 4
3.1 Dokumenty akredytacyjne 4
3.2 Zasady prowadzenia ocen weryfikatorów GHG w procesach akredytacji i nadzoru 4
3.2.1 Proces akredytacji 4
3.2.2 Nadzór planowany i ponowna ocena 7
3.2.3 Zmiany zakresu akredytacji 9
3.2.4 Szczegółowe warunki zawieszania i cofnięcia akredytacji 10
4 Wymiana informacji 10
4.1 Dotycząca weryfikatorów GHG prowadzących działania dla celów realizacji dyrektywy 2003/87/WE 10
4.2 Dotycząca weryfikatorów GHG prowadzących działania dla celów realizacji rozporządzenia (UE) 2015/757 z dnia 29 kwietnia 2015 r. 11
5 Postanowienia końcowe 11
6 Dokumenty związane 11
7 Załączniki 12

1 Wprowadzenie

Niniejszy dokument został opracowany w celu harmonizacji podejścia do akredytacji jednostek oceniających zgodność prowadzących:

a) weryfikacje danych dla celów realizacji dyrektywy 2003/87/WE,

b) weryfikacje danych dla celów realizacji rozporządzenia (UE) 2015/757 z dnia 29.04.2015r.,

zwanych w niniejszym dokumencie „weryfikatorami GHG".

Polskie Centrum Akredytacji podczas prowadzenia ocen kompetencji weryfikatorów GHG w procesie akredytacji i nadzoru postępuje zgodnie z ogólnymi zasadami podanymi w dokumencie DA-01 *Opis systemu akredytacji* oraz zasadami określonymi w niniejszym programie akredytacji.

Tekst niniejszego dokumentu został opracowany we współpracy z Komitetem Technicznym Specjalistycznym ds. Środowiska i pozytywnie zaopiniowany przez ministra właściwego do spraw środowiska oraz ministra właściwego do spraw gospodarki morskiej i żeglugi śródlądowej.

2 Wymagania akredytacyjne i warunki akredytacji weryfikatorów GHG

Weryfikator GHG powinien spełniać wymagania akredytacyjne podane w:

- normie **PN-EN ISO 14065** *Gazy cieplarniane - Wymagania dla jednostek prowadzących walidację i weryfikację dotyczącą gazów cieplarnianych do wykorzystania w akredytacji lub innych formach uznawania* (dalej w treści dokumentu „norma akredytacyjna");

oraz

w przypadku weryfikatorów GHG prowadzących działania dla celów realizacji dyrektywy 2003/87/WE:

- rozporządzeniu wykonawczym Komisji (UE) 2018/2067 z dnia 19 grudnia 2018 r. w sprawie weryfikacji danych oraz akredytacji weryfikatorów na podstawie dyrektywy 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady;

w przypadku weryfikatorów GHG prowadzących działania dla celów realizacji rozporządzenia (UE) 2015/757 z dnia 29 kwietnia 2015 r.:

- rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/757 z dnia 29 kwietnia 2015 r. w sprawie monitorowania, raportowania i weryfikacji emisji dwutlenku węgla z transportu morskiego oraz zmiany dyrektywy 2009/16/WE;
- rozporządzeniu Delegowanym Komisji (UE) 2016/2072 z dnia 22 września 2016 r. w sprawie czynności weryfikacyjnych i akredytacji weryfikatorów zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/757 w sprawie monitorowania, raportowania i weryfikacji emisji dwutlenku węgla z transportu morskiego oraz zmiany dyrektywy 2009/16/WE;

Ponadto w akredytacji weryfikatorów GHG zastosowanie mają dodatkowe specyficzne wymagania podane przez PCA w dokumencie *Lista wymagań akredytacyjnych dla weryfikatorów GHG*.

Dodatkowo, w przypadku ubiegania się o akredytację, weryfikator GHG powinien spełniać warunki przyjęte w deklaracji zawartej we wniosku o akredytację (FA-01), a po udzieleniu akredytacji warunki wynikające z zawartego z PCA *Kontraktu z akredytowanym podmiotem* i dokumentów z nim związanych.

W przypadku weryfikatorów GHG prowadzących akredytowane działania w obszarze oceny zgodności poza granicami Polski, dodatkowo stosuje się zasady i wymagania podane w dokumencie DA-07 *Polityka dotycząca akredytacji transgranicznej*.

3 Szczegółowe zasady udzielania i utrzymywania akredytacji weryfikatorów GHG

3.1 Dokumenty akredytacyjne

Akredytacja dla weryfikatorów GHG udzielana jest na okres 5 lat (od dnia zawarcia *Kontraktu z akredytowanym podmiotem*).

W zakresie akredytacji prezentowana jest informacja o działalności w zakresie oceny zgodności, dla której PCA potwierdziło kompetencje weryfikatora GHG w odniesieniu do mających zastosowanie wymagań akredytacyjnych.

Zakres akredytacji weryfikatora GHG:

a) dla weryfikatorów GHG prowadzących działania dla celów realizacji dyrektywy 2003/87/WE:

- określa się zgodnie z załącznikiem I do rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2018/2067 z dnia 19 grudnia 2018 r. wraz z identyfikacją krajów, w których weryfikator GHG prowadzi akredytowaną działalność;

b) dla weryfikatorów GHG prowadzących działania dla celów realizacji rozporządzenia (UE) 2015/757 z dnia 29 kwietnia 2015 r.:

- określa się w odniesieniu do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/757 z dnia 29 kwietnia 2015 r. w sprawie monitorowania, raportowania i weryfikacji emisji dwutlenku węgla z transportu morskiego oraz rozporządzenia Delegowanego Komisji (UE) 2016/2072 z dnia 22 września 2016 r. w sprawie czynności weryfikacyjnych i akredytacji weryfikatorów zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/757 w sprawie monitorowania, raportowania i weryfikacji emisji dwutlenku węgla z transportu morskiego oraz zmiany dyrektywy 2009/16/WE w następujący sposób:

Rodzaj działania	Metody monitorowania
Ocena planu monitorowania	- Metoda A – dokument dostawy paliwa oraz okresowa inwentaryzacja zbiorników paliwa - Metoda B – monitorowanie zbiornika z olejem bunkrowym na statku - Metoda C – przepływomierze na potrzeby odnośnych procesów spalania - Metoda D – bezpośredni pomiar emisji CO_2
Weryfikacja raportu	

Zakres akredytacji weryfikatora GHG wskazuje lokalizacje (wraz z ich nazwą i adresem oraz identyfikacją działalności), w których jest prowadzona lub z których jest zarządzana działalność w obszarze weryfikacji.

3.2 Zasady prowadzenia ocen weryfikatorów GHG w procesach akredytacji i nadzoru

3.2.1 Proces akredytacji

Ocena weryfikatora GHG w procesie akredytacji polega na weryfikacji spełnienia przez niego wymagań akredytacyjnych i warunków akredytacji w obszarze udokumentowania systemu zarządzania i jego wdrożenia w obszarze działalności wnioskowanej do akredytacji.

Weryfikator GHG przed złożeniem wniosku powinien przeprowadzić przegląd dokumentacji wdrożonego systemu zarządzania na zgodność z wymaganiami akredytacyjnymi i przedstawić jego wynik na formularzu FAVG-02 składanym do PCA wraz z wnioskiem (FA-01).

Ponadto weryfikator GHG przeprowadza audit wewnętrzny i przegląd wdrożonego systemu zarządzania na zgodność z wymaganiami akredytacyjnymi.

W procesie akredytacji ocena weryfikatora GHG składa się z:

- **przeglądu dokumentacji** dotyczącej weryfikatora GHG;
- **oceny na miejscu** spełnienia wymagań akredytacyjnych i warunków akredytacji.

W procesie akredytacji wybór działań do oceny kompetencji weryfikatora GHG jest realizowany z uwzględnieniem (rozpatrywaniem) ryzyka błędnej oceny kompetencji weryfikatora i nieadekwatnych wniosków o zaufaniu do jego kompetencji we wnioskowanym zakresie. Rozpatrywane ryzyko jest związane m.in. z zakresem i złożonością działalności w obszarze weryfikacji, lokalizacjami, w których prowadzona lub z których zarządzana jest ta działalność oraz zaangażowanym personelem.

Wybór reprezentatywnej próbki działalności weryfikacyjnej dokonywany jest w oparciu o zasady podane w niniejszym dokumencie z uwzględnieniem specyfiki rodzaju weryfikacji i obszarów technicznych – rodzaju działania poddawanych weryfikacji.

W celu zapewnienia wyboru reprezentatywnej próbki działań weryfikatorów GHG prowadzących działania dla celów realizacji dyrektywy 2003/87/WE dokonano pogrupowania działalności w klastry przy uwzględnieniu mających zastosowanie aspektów technicznych procesów.

Tabela nr 1. Podział zakresu akredytacji na klastry

klaster	rodzaj działania[1]
A	1a, 1b, 7
B	6
C	2, 8
D	3, 4, 5
E	9
F	10, 11
G	12
H	98

W celu zapewnienia wyboru reprezentatywnej próbki do oceny kompetencji weryfikatora GHG, PCA pozyskuje informacje o zasobach weryfikatora, w tym personelu.

Weryfikator GHG jest zobowiązany do utrzymywania aktualnego wykazu kompetentnego personelu w zakresie wnioskowanej/udzielonej akredytacji w odniesieniu do każdego z rozporządzeń i rodzajów działania.

Weryfikator GHG powinien przekazać do PCA ww. wykazy na 2 miesiące przed planowaną oceną oraz na każde żądanie PCA.

W ocenie na miejscu weryfikacji podlegają próbki kompetencji personelu weryfikatora GHG reprezentatywne dla wnioskowanego zakresu akredytacji. Ocena na miejscu jest prowadzona w powiązaniu z poniższymi technikami oceny, właściwymi dla rodzaju weryfikowanej próbki:

- wywiady,
- przeglądy dokumentów, zapisów i innej udokumentowanej informacji stanowiącej dowody kompetencji weryfikatora GHG, w tym dotyczące kompetencji personelu.

Przy wyborze próbki personelu weryfikatora GHG, PCA oceny personelu w odniesieniu do każdego rozporządzenia i każdego rodzaju działania z uwzględnieniem zapewnienia oceny maksymalnie dużej liczby personelu zaangażowanego w działalność weryfikacyjną.

W przypadku wniosku o akredytację obejmującego różne lokalizacje, w których prowadzona lub z których zarządzana jest ta działalność w obszarze weryfikacji, ocena na miejscu prowadzona jest zawsze w siedzibie głównej weryfikatora GHG oraz w każdej lokalizacji, w której realizowane są następujące działania: formułowanie i zatwierdzanie polityk, rozwój i zatwierdzanie procesów lub procedur, ocena początkowa kompetencji oraz zatwierdzenie personelu zaangażowanego w proces weryfikacji, nadzór nad procesem monitorowania kompetencji tego personelu oraz jego wynik, ocena i monitorowanie podwykonawców,

[1] Numery rodzaju działania zostały podane zgodnie z załącznikiem I rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2018/2067 z dnia 19 grudnia 2018 r., kolumna: „rodzaj działania nr”

mechanizmy ochrony bezstronności i niezależności weryfikatora GHG i jego personelu, decyzje dotyczące weryfikacji lub oceny planów monitorowania, w tym przegląd techniczny zadań związanych z weryfikacją lub oceną planów monitorowania, planowanie działań weryfikacyjnych lub oceny planów monitorowania, niezależny przegląd.

Ponieważ akredytacja weryfikatorów GHG prowadzona jest w obszarze regulowanym prawnie, gdzie do prowadzenia działalności w zakresie oceny zgodności jest wymagane posiadanie akredytacji i brak jest możliwości zademonstrowania działań w obszarze oceny zgodności, PCA udziela akredytacji na zasadach opisanych w dokumencie DA-01. Przed pierwszym wydaniem przez weryfikatora dokumentów zawierających powołanie na akredytację, PCA przeprowadza obserwacje reprezentatywnej próbki zakresu akredytacji oraz reprezentatywnej próbki personelu weryfikatora GHG. Pozytywny wynik obserwacji jest warunkiem utrzymania akredytacji i umożliwia weryfikatorowi GHG wydanie dokumentów zawierających wyniki akredytowanej działalności z powołaniem się na status akredytowanego weryfikatora GHG.

Jeżeli w trakcie obserwacji zostaną stwierdzone niezgodności wskazujące na poważne naruszenie wymagań akredytacyjnych, wówczas weryfikator GHG przed wydaniem oświadczenia weryfikacyjnego zawierającego powołanie na akredytację, jest zobowiązany do podjęcia korekcji/działań korygujących w trybie natychmiastowym oraz do bezzwłocznego poinformowania PCA o ich realizacji. Jeżeli to konieczne, ocena podjętych działań prowadzona będzie przez PCA również w formie obserwacji. Pozytywna ocena wykonania korekcji/działań korygujących jest warunkiem utrzymania akredytacji.

Obserwacje działań w obszarze oceny zgodności prowadzonych w rzeczywistych warunkach przez weryfikatora GHG u jego klientów prowadzi się z uwzględnieniem poniższych zasad.

Na weryfikatorze GHG spoczywa obowiązek zgłoszenia do PCA działalności do obserwacji. Zgłoszenie, zawierające jako minimum skład zespołu audytorskiego, miejsce prowadzenia weryfikacji lub oceny planu monitorowania, datę i czas oraz rodzaj działania, powinno nastąpić co najmniej 15 dni roboczych przed terminem zaplanowanych działań.

Weryfikator GHG jest zobowiązany przekazać do PCA na co najmniej 10 dni roboczych przed obserwacją, oprócz opisu prowadzenia weryfikacji lub oceny planu monitorowania (procedury), następujące dokumenty:

a) w przypadku weryfikatorów GHG prowadzących działania dla celów realizacji dyrektywy 2003/87/WE: plan monitorowania i zezwolenie prowadzącego instalację lub operatora statku powietrznego, raport na temat wielkości emisji, zapisy z analizy ryzyka biznesowego, analizy strategicznej i analizy ryzyka, sprawozdanie z poprzedniej weryfikacji (jeśli była wykonywana), plan weryfikacji, zapisy dotyczące personelu zaangażowanego w weryfikację,

b) w przypadku weryfikatorów GHG prowadzących działania dla celów realizacji rozporządzenia (UE) 2015/757 z dnia 29 kwietnia 2015 r.: plan monitorowania/raport na temat wielkości emisji, zapisy z analizy ryzyk, sprawozdanie z poprzedniej weryfikacji (jeśli była wykonywana), plan oceny/weryfikacji, zapisy dotyczące personelu zaangażowanego w weryfikację lub ocenę planu monitorowania.

Podczas obserwacji, na żądanie auditorów PCA, powinien im być bezzwłocznie udzielony dostęp do dokumentacji klienta będącej przedmiotem przeglądu wykonywanego przez zespół weryfikatora GHG.

Po zakończonej weryfikacji, weryfikator GHG powinien w ciągu maksymalnie 1 miesiąca, przekazać oświadczenie weryfikatora wraz z wspierającą go dokumentacją wewnętrzną.

Weryfikator GHG nie powinien zmieniać swojego zespołu, planu weryfikacji /oceny lub czasu trwania weryfikacji /oceny z powodu obserwacji. Jeżeli takie zmiany zostaną dokonane, weryfikator powinien przedstawić PCA właściwe uzasadnienie.

Próbka obserwowanych weryfikacji lub ocen planów monitorowania jest ustalana indywidualnie dla każdego weryfikatora GHG na podstawie analizy ryzyka, biorąc pod uwagę wnioskowany zakres akredytacji oraz zaangażowany w działalność personel. Wybór obserwowanych działań powinien zapewnić ocenę maksymalnie dużej liczby personelu zaangażowanego w działalność weryfikacyjną, dlatego PCA prowadzi obserwacje zespołów, który nie był wcześniej obserwowane.

Przy wyborze weryfikacji do obserwacji PCA kieruje się następującymi zasadami:

a) w odniesieniu do weryfikatorów GHG prowadzących działania dla celów realizacji dyrektywy 2003/87/WE: PCA obserwuje działania weryfikatora GHG u jego klienta w każdym z klastrów zdefiniowanych w tabeli nr 1.

b) w odniesieniu do weryfikatorów GHG prowadzących działania dla celów realizacji rozporządzenia (UE) 2015/757 z dnia 29 kwietnia 2015 r.: PCA obserwuje działania weryfikatorów GHG w każdym z rodzajów działania zidentyfikowanych w zakresie akredytacji weryfikatora GHG.

Biorąc pod uwagę fakt, że weryfikacja może składać się z dowolnej liczby weryfikacji cząstkowych, obserwacja PCA obejmuje obserwowanie całej weryfikacji tzn. wszystkich jej części.

W przypadku, kiedy weryfikator GHG prowadzi działalność weryfikacyjną poza granicami Polski, PCA może prowadzić obserwacje weryfikacji prowadzonych poza granicami Polski. Liczba obserwacji i kraj, w jakim jest prowadzona zależy od aktywności weryfikatora GHG poza granicami Polski.

3.2.2 Nadzór planowany i ponowna ocena

W nadzorze planowym i w trakcie ponownej oceny PCA potwierdza kompetencje do prowadzenia działalności weryfikacyjnej poprzez ocenę w siedzibie i obserwacje działań prowadzonych przez weryfikatora GHG u jego klienta.

W cyklu akredytacji w ramach ocen w nadzorze i ponownej oceny PCA weryfikuje utrzymanie przez weryfikatora GHG kompetencji do prowadzenia procesów weryfikacji lub oceny planów monitorowania objętych aktualnym zakresem akredytacji, poprzez ocenę spełnienia wszystkich wymagań i warunków akredytacji stosując:

- **przegląd dokumentacji** dotyczącej weryfikatora GHG (zakres dokumentacji dostarczanej przez weryfikatora - zgodnie z DA-01 oraz niniejszym dokumentem),
- **ocenę na miejscu** spełnienia wymagań akredytacyjnych i warunków akredytacji (wywiady/rozmowy, przeglądy dokumentów i zapisów, audit pionowy procesów),
- **obserwację** wybranych weryfikacji lub ocen planów monitorowania prowadzonych przez weryfikatora GHG u jego klienta lub w lokalizacjach wskazanych w planie.

Program nadzoru jest ustalany w sposób zapewniający, że w danym cyklu akredytacji jest oceniana akredytowana działalność weryfikacyjna reprezentatywna dla posiadanego przez weryfikatora GHG zakresu akredytacji, z uwzględnieniem lokalizacji, w których prowadzona lub z których zarządzana jest ta działalność, jak również zaangażowanego personelu, oraz że oceniane są mające zastosowanie wymagania akredytacyjne.

Próbki działalności weryfikacyjnej, lokalizacji i próbki wymagań akredytacyjnych przewidziane do oceny w programie nadzoru, są ustalane z uwzględnieniem ryzyka związanego z:

- funkcjonowaniem systemu zarządzania weryfikatora GHG i jego złożonością,
- rodzajem, zakresem i złożonością działalności weryfikacyjnej (zakres akredytacji – liczba rodzajów działań, skala działalności - liczba klientów / zweryfikowanych raportów / ocenionych planów monitorowania, złożoność i skalę weryfikowanych instalacji - różnorodność klientów, np. niski, średni lub wysoki poziom emisji, jedno lub kilka źródeł

emisji, użycie przez prowadzącego instalację metodyki opartej na pomiarach – CEMS, poziom działalności weryfikacyjnej w innych krajach członkowskich),

- lokalizacjami, w których prowadzona lub z których zarządzana jest działalność weryfikacyjna,
- personelem zaangażowanym w działalność weryfikacyjną,
- dotychczasowymi doświadczeniami z ocen (w tym wyniki poprzednich ocen w cyklu - niezgodności i spostrzeżeń oraz reakcja weryfikatora GHG w odniesieniu do wyników ocen),
- postrzeganiem weryfikatora GHG (skargi i inne informacje dotyczące weryfikatora).

Ocena weryfikatora GHG w procesie nadzoru powinna zapewnić PCA podejmowanie decyzji z minimalizacją ryzyka błędnej oceny kompetencji weryfikatora i nieadekwatnych wniosków o zaufaniu do jego kompetencji w udzielonym zakresie akredytacji.

Działania w nadzorze powinny zapewnić ocenę, w trakcie całego cyklu akredytacji włącznie z ponowną oceną, procesów prowadzonych przez weryfikatora GHG w każdym rodzaju działania z zakresu udzielonej akredytacji.

W celu zapewnienia wyboru reprezentatywnej próbki do oceny kompetencji weryfikatora GHG, PCA pozyskuje informacje o zakresie prowadzonej działalności oraz zasobach weryfikatora, w tym personelu.

Weryfikator GHG powinien na bieżąco aktualizować wykaz personelu prowadzącego weryfikacje z podziałem na:

- funkcje pełnione w zespołach weryfikacyjnych,
- rodzaj działalności,
- liczbę przeprowadzonych weryfikacji i ich terminy,
- kraje działalności.

Weryfikator GHG powinien przekazać do PCA ww. wykaz na 2 miesiące przed planowaną oceną oraz na każde żądanie PCA.

Oceny w nadzorze i ponowne oceny są zawsze planowane jako oceny na miejscu. W trakcie ocen na miejscu PCA ocenia kompetencje weryfikatora GHG, w tym zrealizowane przez niego procesy weryfikacji lub ocen planów monitorowania, kierując się, w miarę możliwości, zasadą wyboru procesów spośród przeprowadzonych w okresie od poprzedniej oceny PCA. Oceną na miejscu co roku objęte są procesy zrealizowane w ramach rozporządzenia (UE) 2015/757 z dnia 29 kwietnia 2015 r. oraz procesy zrealizowane w ramach dyrektywy 2003/87/WE w rodzaju działania 1a lub 1b, o ile zakres akredytacji weryfikatora GHG obejmuje taka działalność.

Wybór próbki personelu do weryfikacji na ocenie na miejscu powinien zapewnić w trakcie całego cyklu akredytacji ocenę możliwie największej liczby personelu jednostki zaangażowanego w proces certyfikacji.

W przypadku weryfikatora GHG posiadającego różne lokalizacje, w których prowadzona lub z których zarządzana jest działalność weryfikacyjna, PCA prowadzi ocenę na próbce w wybranych lokalizacjach. Lokalizacje wybiera się losowo w ten sposób, aby w trakcie cyklu akredytacji, liczba ocenianych za każdym razem lokalizacji była możliwie taka sama oraz zostały ocenione wszystkie lokalizacje.

Zakres ocen ponownych uwzględnia wyniki poprzednich ocen w cyklu. Ponadto, w każdej ocenie ponownej ocenia się spełnienie wszystkich wymagań normy akredytacyjnej.

Dla każdego weryfikatora GHG, opracowywany jest program obserwacji, który w trakcie całego cyklu akredytacji, włącznie z ponowną oceną, pozwoli na przeprowadzenie obserwacji

reprezentatywnej próbki zakresu akredytacji oraz reprezentatywnej próbki personelu weryfikatora GHG.

W przypadku weryfikatorów GHG prowadzących działania dla celów realizacji dyrektywy 2003/87/WE ustanowiony program obserwacji musi zapewnić przeprowadzenie obserwacji w każdym z klastrów zdefiniowanych w tabeli nr 1, jednak liczba obserwacji w ramach corocznej oceny nie może być mniejsza niż:

- 1 obserwowana weryfikacja – gdy weryfikator zweryfikował poniżej 85 raportów,
- 2 obserwowane weryfikacje – gdy weryfikator zweryfikował od 85 do 185 raportów,
- 3 obserwowane weryfikacje – gdy weryfikator zweryfikował ponad 185 raportów.

Ponadto jeżeli, weryfikator GHG prowadzi weryfikacje emisji z instalacji używającej CEMS, PCA przynajmniej raz w cyklu akredytacji prowadzi obserwację takiej weryfikacji.

W przypadku weryfikatorów GHG prowadzących działania dla celów realizacji rozporządzenia (UE) 2015/757 z dnia 29 kwietnia 2015 r., liczba obserwacji zależy od liczby statków, dla których weryfikator GHG prowadzi oceny/weryfikacje:

- poniżej 85 statków – w cyklu akredytacji 1 obserwacja oceny planu monitorowania i weryfikacji raportu,
- od 85 statków i więcej – w cyklu akredytacji 2 obserwacje oceny planu monitorowania i weryfikacji raportu.

Ponadto przy wyborze weryfikacji i ocen planów monitorowania do obserwacji PCA kieruje się poniższymi zasadami:

- PCA nie prowadzi obserwacji personelu weryfikatora GHG, który był już obserwowany w bieżącym cyklu akredytacji, chyba że weryfikator nie dysponuje innym personelem w określonym obszarze kompetencji,
- PCA nie prowadzi obserwacji działań w firmach, w których uprzednio prowadziło obserwację w ramach danego cyklu.

Obserwacje weryfikacji i ocen planów monitorowania prowadzonych przez weryfikatora GHG u jej klientów organizuje się i przeprowadza z uwzględnieniem zasad wskazanych we wcześniejszych punktach niniejszego dokumentu.

3.2.3 Zmiany zakresu akredytacji

Rozszerzenie zakresu akredytacji weryfikatora GHG:

a) prowadzącego działania dla celów realizacji dyrektywy 2003/87/WE o inne rodzaje działań wymienione w załączniku I rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2018/2067 z dnia 19 grudnia 2018 r. w kolumnie „zakres akredytacji”

b) prowadzącego działania dla celów realizacji rozporządzenia (UE) 2015/757 z dnia 29 kwietnia 2015 r. o inne rodzaje działania lub metody monitorowania wymienione w punkcie 3.1 niniejszego dokumentu

może nastąpić po przedstawieniu przez niego dowodów posiadania personelu kompetentnego w zakresie wnioskowanego rozszerzenia akredytacji.

Ocena dla celów rozszerzenia jest prowadzona w formie przeglądu dokumentacji lub oceny na miejscu. Dalsze postępowanie łącznie z obserwacjami prowadzone jest według zasad podanych w punkcie 3.2.1 *Proces akredytacji*.

W przypadku, gdy rozszerzenie zakresu akredytacji weryfikatora GHG prowadzącego działania dla celów realizacji dyrektywy 2003/87/WE, dotyczy rodzaju działań w klastrze, w którym weryfikator GHG posiada już akredytację, możliwe jest przeprowadzenie przeglądu dokumentacji z przeprowadzonego procesu weryfikacji. W przypadku rozszerzenia o rodzaj

działania w klastrze, w którym weryfikator GHG nie posiada akredytacji, PCA prowadzi obserwację.

W przypadku, rozszerzenia zakresu akredytacji weryfikatora GHG prowadzącego działania dla celów realizacji rozporządzenia (UE) 2015/757 z dnia 29 kwietnia 2015 r., o inny rodzaj działania PCA prowadzi obserwację.

Obserwacje weryfikacji i ocen planów monitorowania prowadzonych przez weryfikatora GHG u jej klientów organizuje się i przeprowadza z uwzględnieniem zasad wskazanych we wcześniejszych punktach niniejszego dokumentu.

3.2.4 Szczegółowe warunki zawieszania i cofnięcia akredytacji

Zawieszenie akredytacji, w części lub w całym zakresie akredytacji, oprócz zasad określonych w dokumencie DA-01, następuje w przypadku:

- utraty kompetencji weryfikatora GHG do prowadzenia weryfikacji w danym obszarze lub rodzaju działania, bez względu na powód (np. utrata zasobów weryfikatora GHG do prowadzenia weryfikacji lub oceny planów monitorowania),
- uniemożliwienia przeprowadzenia oceny lub obserwacji w procesie nadzoru w wymaganym przez PCA okresie czasu,
- niezgłoszenia do oceny pierwszego procesu zgodnie z zasadami wskazanymi w niniejszym programie akredytacji.

W przypadku, gdy w danym cyklu akredytacji weryfikator GHG nie przeprowadził żadnej weryfikacji lub oceny planów monitorowania, akredytacja zostaje zawieszona z końcem tego cyklu akredytacji w całym zakresie.

W przypadku, gdy w danym cyklu akredytacji weryfikator GHG nie przeprowadził żadnego działania dla którejś z części zakresu, akredytacja weryfikatora GHG zostaje zawieszona z końcem tego cyklu akredytacji w zakresie tych działalności, chyba że akredytowany podmiot jest w stanie przedstawić utrzymanie kompetencji w alternatywny sposób (np. poprzez akredytację w podobnym zakresie).

Dodatkowo, w stosunku do zapisów w DA-01, cofnięcie akredytacji odbywa się na skutek:

- uznania winnym oszustwa członka ścisłego kierownictwa weryfikatora GHG, a w przypadku akredytacji weryfikatora GHG dla celów realizacji dyrektywy 2003/87/WE również personelu, który uczestniczył w działaniach weryfikacyjnych,
- celowego przedstawienia przez weryfikatora GHG nieprawdziwych informacji.

4 Wymiana informacji

4.1 Dotycząca weryfikatorów GHG prowadzących działania dla celów realizacji dyrektywy 2003/87/WE

Do 15 listopada każdego roku weryfikator GHG przesyła do PCA poniższe informacje:

- planowane terminy i miejsca weryfikacji, które zamierza przeprowadzić,
- adresy i dane kontaktowe prowadzących instalacje lub operatorów statków powietrznych, których raporty podlegają jego weryfikacji.

Jeżeli w powyższych informacjach nastąpią zmiany, weryfikator zgłasza je w terminie 2 tygodni od zaistnienia zmiany.

Przekazywane informacje muszą uwzględniać wszystkie terminy weryfikacji cząstkowych, w przypadku, gdy weryfikator GHG takie planuje. Wówczas ww. informacje należy przekazać do PCA w terminie umożliwiającym przeprowadzenie obserwacji każdej z części weryfikacji nawet jeśli są planowane do realizacji przed 15 listopada (minimum 2 tygodnie przed planowaną wizytą).

Do dnia 31 grudnia każdego roku PCA przekazuje do ministra właściwego do spraw środowiska program ocen zaplanowanych w odniesieniu do każdego weryfikatora GHG.

Do dnia 1 czerwca każdego roku PCA przekazuje do ministra właściwego do spraw środowiska sprawozdanie z wykonanych zadań.

Przekazywanie powyższych informacji odbywa się na formularzach przygotowanych przez Komisję Europejską.

W przypadku zawieszenia, cofnięcia lub ograniczenia akredytacji weryfikatora GHG lub uchylenia tych decyzji, PCA informuje o tym fakcie:

- ministra właściwego do spraw środowiska,
- właściwy organ i krajową jednostkę akredytującą każdego państwa członkowskiego, w którym weryfikator prowadzi weryfikacje.

W przypadku, gdy w ramach realizacji art. 73 rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2018/2067 z dnia 19 grudnia 2018 r., minister właściwy do spraw środowiska przekaże informacje o stwierdzeniu nieprzestrzegania przez akredytowanego weryfikatora, PCA uznaje taką informację za skargę.

PCA podejmuje działania w celu rozpatrzenia skargi i w ciągu 3 miesięcy od otrzymania informacji udziela odpowiedzi właściwemu organowi. Odpowiedź ta zawiera informacje o podjętych działaniach i, w stosownych przypadkach, o środkach administracyjnych[2] podjętych w stosunku do weryfikatora GHG.

W sytuacjach mających zastosowanie, PCA prowadzi również wymianę informacji wynikających z realizacji artykułu 74 i 75 rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2018/2067 z dnia 19 grudnia 2018 r.

4.2 Dotycząca weryfikatorów GHG prowadzących działania dla celów realizacji rozporządzenia (UE) 2015/757 z dnia 29 kwietnia 2015 r.

Zgodnie z art. 46 ust. 2 rozporządzenia Delegowanego Komisji (UE) 2016/2072 z dnia 22 września 2016 r. w sprawie czynności weryfikacyjnych i akredytacji weryfikatorów zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/757 w sprawie monitorowania, raportowania i weryfikacji emisji dwutlenku węgla z transportu morskiego oraz zmiany dyrektywy 2009/16/WE, o wszelkich zmianach w statusie weryfikatorów GHG, PCA informuje Komisje.

5 Postanowienia końcowe

Niniejsze wydanie dokumentu DAVG-01 zastępuje wydanie 7 z 04.12.2017 r. Dokument został wprowadzony Komunikatem nr xx z dnia xx.xx.2019 i obowiązuje od dnia xx.xx.2019 r (dwa miesiące od opublikowania). Istotne zmiany w odniesieniu do wydania poprzedniego zostały oznaczone kolorem czerwonym.

6 Dokumenty związane

Dokumentami związanymi z niniejszym dokumentem są dokumenty wymienione w punkcie 2 oraz:

EA INF 10 Guide on the Publication of Data on Accredited Verifiers According to Article 75 of Commission Regulation (EU) No 600/2012

EA INF 9 Guide on the Content of the Accreditation Certificate for Verifiers Accredited for EN ISO 14065 and the Commission Regulation (EU) No 600/2012

DA-01 Opis systemu akredytacji

[2] Na podstawie artykułu 54 rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2018/2067 z dnia 19 grudnia 2018 r., krajowa jednostka akredytująca może zawiesić, cofnąć lub ograniczyć akredytację weryfikatora GHG, jeśli nie spełnia on wymagań zawartych w rozporządzeniu. Działania te zostały określone jako "środki administracyjne"

DA-07 Polityka dotycząca akredytacji transgranicznej

Polskie Normy dostępne są w Polskim Komitecie Normalizacyjnym (www.pkn.pl).

Dokumenty EA i IAF w wersji oryginalnej dostępne są na stronach internetowych: EA: www.european-accreditation.org, IAF: www.iaf.nu.

Dokumenty PCA oraz tłumaczenia dokumentów EA i IAF dostępne są na stronie internetowej PCA www.pca.gov.pl. Dostęp do dokumentów PCA oraz EA i IAF jest bezpłatny.

Dokumenty pomocnicze (wytyczne), rekomendowane przez Komisję Europejską dostępne są na stronie internetowej:

http://ec.europa.eu/clima/policies/ets/monitoring/documentation_en.htm

oraz częściowo na stronie internetowej KOBiZE: www.kobize.pl.

7 Załączniki

FAVG-01 Załącznik do wniosku o akredytację weryfikatora rocznych raportów dotyczących emisji gazów cieplarnianych (GHG)

FAVG-02 Przegląd dokumentacji weryfikatora GHG